

Bruxelles, den 23. maj 2023
(OR. en)

9043/23

**Interinstitutionel sag:
2008/0140(CNS)**

**SOC 296
ANTIDISCRIM 41
MI 372
JAI 554
FREMP 131**

RAPPORT

fra:	formandskabet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet
Tidl. dok. nr.:	8468/23
Komm. dok. nr.:	11531/08 - COM(2008) 426 final
Vedr.:	Forslag til Rådets direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering – <i>Situationsrapport</i>

I. INDLEDNING

Kommissionen vedtog den 2. juli 2008 et forslag til Rådets direktiv, der har til formål at udvide beskyttelsen mod forskelsbehandling på grund af religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering til områder uden for arbejdsmarkedet. Som supplement til eksisterende EU-lovgivning¹ på dette område vil det foreslåede horisontale direktiv om ligebehandling forbyde forskelsbehandling af ovennævnte grunde på følgende områder: social beskyttelse, herunder social sikring og sundhedsydelser, uddannelse samt adgang til varer og tjenester, herunder boliger.

¹ Navnlig Rådets direktiv 79/7/EØF, 2000/43/EF, 2000/78/EF og 2004/113/EF.

Et stort flertal af delegationerne har hilst forslaget velkommen i princippet, idet mange bakker op om dets formål, som er at supplere den gældende retlige ramme ved at tackle alle fire grunde til forskelsbehandling med en horisontal tilgang.

De fleste delegationer har bekræftet, hvor vigtigt det er at fremme ligebehandling som en fælles værdi i EU. Især har flere delegationer understreget forslagets betydning i forbindelse med FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (UNCRPD). Nogle delegationer ville imidlertid have foretrukket mere ambitiøse bestemmelser vedrørende personer med handicap.

Selv om de understreger betydningen af at bekæmpe forskelsbehandling, har visse delegationer sat spørgsmålstegn ved behovet for Kommissionens forslag, som de har set som en indgriben i de nationale beføjelser i visse spørgsmål og som værende i konflikt med nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. Visse delegationer har desuden bedt om afklaringer og udtrykt betænkeligheder ved navnlig den manglende retssikkerhed, kompetencefordelingen og forslagets praktiske, finansielle og juridiske konsekvenser.

To delegationer opretholder generelle undersøgelsesforbehold med hensyn til forslaget som sådan.

Foreløbig tager alle delegationerne generelle undersøgelsesforbehold med hensyn til teksten.

CZ og DK opretholder deres parlamentariske undersøgelsesforbehold. Kommissionen støtter bestræbelserne på at finde et kompromis, men opretholder samtidig et undersøgelsesforbehold med hensyn til eventuelle ændringer af sit oprindelige forslag i denne fase.

Europa-Parlamentet vedtog den 2. april 2009² sin udtalelse efter høringsproceduren. Efter Lissabontraktatens ikrafttræden den 1. december 2009 falder forslaget nu ind under artikel 19 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde; der kræves derfor enstemmighed i Rådet efter Europa-Parlamentets *godkendelse*.

² Jf. dok. A6-0149/2009. Alice Kuhnke (SE/Gruppen De Grønne/Den Europæiske Fri Alliance) er blevet udpeget til ordfører af det nuværende parlament.

II. RÅDETS ARBEJDE UNDER DET SVENSKЕ FORMANDSKAB

I forlængelse af de drøftelser, der havde fundet sted i 2021 og 2022, og som i vid udstrækning fokuserede på bestemmelserne om handicap³, fortsatte Socialgruppen⁴ sin gennemgang af sagen på grundlag af en note⁵ fra det svenske formandskab.

I sin note opfordrede formandskabet delegationerne til at angive, om der efter deres opfattelse er behov for yderligere præcisering af visse centrale bestemmelser vedrørende *begrebet forskelsbehandling* (artikel 2), *anvendelsesområdet* (artikel 3) og *tilpasninger i rimeligt omfang for personer med handicap* (artikel 4a).

Mange delegationer mente ikke, at der er behov for yderligere præcisering af ovennævnte elementer. En enkelt delegation gentog sit synspunkt, at forslaget ikke overholdt nærhedsprincippet. Andre mente, at der er behov for yderligere arbejde med de tre spørgsmål samt med andre dele af teksten. De vigtigste spørgsmål, der blev rejst under drøftelsen, omfatter følgende:

Artikel 2 – Begrebet forskelsbehandling

En delegation opfordrede til en klarere definition af begrebet forskelsbehandling for at undgå retsusikkerhed og behovet for, at Den Europæiske Unions Domstol (EU-Domstolen) skal fortolke begrebet i fremtiden.

Visse delegationer ønskede, at begrebet *forskelsbehandling af flere grunde* (herunder intersektionel forskelsbehandling) præciseres i artiklerne og i betragtningerne⁶.

Visse delegationer opfordrede til, at begreberne *forskelsbehandling på grund af tilknytning* og *forskelsbehandling på grundlag af antagelser* genindsættes i teksten.

En delegation ønskede, at direktivets anvendelsesområde blev udvidet til at omfatte kønsidentitet og kønsudtryk sammen med seksuel orientering.

³ Se dok. 9109/21, 14046/21 og 13070/22.

⁴ Et møde fandt sted den 11. maj 2023.

⁵ Dok. 8468/23.

⁶ Se også betragtning 12ab.

Visse delegationer mente, at der er behov for at præcisere bestemmelserne om tilladt forskelsbehandling i forbindelse med levering af finansielle tjenesteydelser på grund af alder eller helbredstilstand, der kan være forbundet med en persons handicap, herunder i forbindelse med FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (UNCRPD).

Artikel 3 – Anvendelsesområde

En delegation opfordrede til, at bestemmelserne om "alder" præciseres for at undgå retsusikkerhed og behovet for, at EU-Domstolen skal fortolke begrebet i fremtiden.

En delegation opfordrede til, at henvisningen til nationale "retstraditioner" udgår for at sikre overholdelse af EU-rettens forrang (artikel 3, stk. 1). En delegation satte også spørgsmålstegn ved, at sociale sikringsrettigheder i forbindelse med civilstand er udelukket fra direktivets anvendelsesområde.

Artikel 4a – Tilpasninger i rimeligt omfang for personer med handicap

Visse delegationer mente, at der er behov for at præcisere de specifikke rettigheder og undtagelser, der følger af bestemmelserne om tilpasninger i rimeligt omfang, herunder begrebet en uforholdsmæssig stor byrde. Flere delegationer mindede om betydningen af at sikre overensstemmelse med UNCRPD og advarede også mod enhver udvanding af handicapbestemmelserne, herunder den længere frist, der er fastsat for gennemførelsen af kravet om at foretage tilpasninger i rimeligt omfang (artikel 15, stk. 2). En delegation opfordrede til, at bestemmelserne om adgang genindsættes i teksten.

En delegation påpegede også, at artikel 12 bør udgå eller tilpasses i lyset af de igangværende drøftelser om de foreslåede direktiver om standarder for ligestillingsorganer.

Kommissionens repræsentant understregede behovet for at fastholde ambitionen med hensyn til beskyttelse mod forskelsbehandling på grund af handicap og gav udtryk for, at direktivet så vidt muligt skal fortolkes i overensstemmelse med UNCRPD. Med hensyn til adgang bemærkede Kommissionens repræsentant, at bestemmelsen i det oprindelige forslag om, at direktivet ikke berører de bestemmelser i EU-retten, der dækker adgang i forbindelse med særlige varer eller tjenesteydelser, er bevaret i den nuværende tekst (artikel 4a, stk. 4). Med hensyn til at lade bestemmelserne om effektiv, ikkediskriminerende adgang udgå mindede Kommissionens repræsentant også om, at det er nødvendigt at sikre, at denne ændring ikke forringer beskyttelsen af personer med handicap på de områder, der er omfattet af direktivet.

III. KONKLUSION

Et stort antal delegationer bekræftede deres kraftige støtte til forslaget og en hurtig vedtagelse, og mange angav, at de kan støtte direktivet i den nuværende form. Kommissionens repræsentant understregede, at Kommissionen fortsat betragter forslagets vedtagelse som en prioritet og er villig til fortsat at understøtte forhandlingerne for at gøre fremskridt i sagen. I lyset af hvor lang tid der er gået, siden forslaget blev fremsat første gang, opfordrede flere delegationer også til drøftelser på politisk plan med henblik på at komme ud af dødvandet, hvis det er muligt.

Selv om der er gjort visse fremskridt under de seneste drøftelser, som på ny har vist, at direktivudkastet har bred støtte, er der tydeligvis behov for et betydeligt videre arbejde, før der kan opnås den nødvendige enstemmighed i Rådet.